

**Міністерство освіти і науки України
Луцький національний технічний університет**

ТЕОРІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Методичні вказівки до виконання самостійної роботи
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
освітньої програми «Облік і оподаткування»
галузі знань D Бізнес, адміністрування та право
спеціальності D1 Облік і оподаткування
денної та заочної форм навчання

Луцьк 2026

УДК 657(07)
Т33

Електронна копія друкованого видання передана для внесення в репозитарій ЛНТУ

Директор бібліотеки _____ Н.П. Поліщук

Рекомендовано до видання вченою радою факультету бізнесу та права ЛНТУ, протокол № __ від _____ 2026 р.

Голова вченої ради факультету бізнесу та права _____ Л.Л. Ковальська

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри обліку і аудиту ЛНТУ, протокол № 9 від 12 березня 2026 р.

Завідувач кафедри обліку і аудиту ЛНТУ _____ О.А. Нужна

Укладач: _____ Т.М. Писаренко, кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і аудиту ЛНТУ.

Рецензент: _____ Р.В. Сидоренко, кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і аудиту ЛНТУ.

Відповідальний за випуск: _____ О.А. Нужна, кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри обліку і аудиту ЛНТУ.

Теорія бухгалтерського обліку : методичні вказівки до виконання самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Облік і оподаткування» галузі знань D Бізнес, адміністрування та право спеціальності D1 Облік і оподаткування денної та заочної форм навчання / уклад. Т.М. Писаренко. Луцьк: ЛНТУ, 2026. 28 с.

Т33

Методичне видання складене відповідно до діючої програми курсу «Теорія бухгалтерського обліку» з метою систематизації, закріплення та розширення теоретичних знань, одержаних під час навчання, розвитку та набуття практичних навичок, самостійної роботи за обраною спеціальністю.

©Писаренко Т.М., 2026

ЗМІСТ

Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку	4
Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку	5
Тема 3. Бухгалтерський баланс	6
Тема 4. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	7
Тема 5. Облік основних господарських процесів	11
Тема 6. Документація як елемент методу бухгалтерського обліку	16
Тема 7. Інвентаризація як елемент методу бухгалтерського обліку	17
Тема 8. Облікові регістри та форми бухгалтерського обліку	17
Тема 9. Фінансова звітність підприємства	18
Рекомендовані джерела інформації	26
Інформаційні ресурси в мережі Інтернет	26

Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку

Завдання 1.1

Вивчити основи Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>). Вивчити основну термінологію Закону.

Завдання 1.2

Вивчити сферу дії Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV.

Дати визначення мікропідприємств, малих, середніх або великих підприємств.

Завдання 1.3

Вивчити принципи ведення бухгалтерського обліку. Ознайомитися з особливостями державного регулювання ведення бухгалтерського обліку в Україні.

Завдання 1.4

Ознайомитися з особливостями організації та ведення бухгалтерського обліку відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>).

Завдання 1.5

Вивчити питання формування фінансової звітності в Україні відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>), а саме:

- структура звітності;
- консолідована звітність;
- звітний період;
- подання та оприлюднення;
- застосування міжнародних стандартів.

Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку

Завдання 2.1

Згрупуйте подані в таблиці до завдання 2.1 об'єкти обліку за ознаками:

- господарські засоби;
- джерела утворення господарських засобів.

Перевірте збалансованість господарських засобів і джерел їх утворення.

Господарські засоби згрупуйте за двома ознаками:

- за складом і розміщенням;
- за функціональною участю у процесі виробництва.

Господарські засоби та джерела їх утворення
на окремих підприємствах
станом на 31.12.20__ р.

Господарські засоби та джерела їх утворення	ЗАТ «ДДТ»	ВКФ ТЗОВ «ІСТ»
1. Будівлі виробничих корпусів	5298000	4000000
2. Каса	300	150
3. Будівельні матеріали	9000	17000
4. Статутний капітал	4120000	3645141
5. Основні виробничі сировина і матеріали	159600	78000
6. Верстати та інше виробниче обладнання	400000	690000
7. Паливо для технологічних цілей	5500	18700
8. Поточний рахунок в банку	28200	20200
9. Заборгованість перед постачальниками	178000	162500
10. Інші малощітні необоротні активи	13300	48700
11. Готова продукція на складі	118700	108500
12. Заборгованість банку за довгостроковими кредитами	1790000	1000000
13. Амортизація основних засобів	885000	999000
14. Заборгованість покупців за придбану готову продукцію	111200	78000
15. Транспортні засоби	320000	160000
16. Резервний капітал	97000	134000
17. Незавершене виробництво	85400	72500
18. Спецодяг і спецвзуття	7900	8000
19. Виробничий і господарський інвентар	9200	10700

20. Нерозподілені прибутки	1000	28800
21. Вимірювальні пристрої	4200	4700
22. Дебіторська заборгованість підзвітних осіб	1300	700
23. Обчислювальна техніка	91000	123000
24. Заборгованість по платежах в бюджет	52800	61009
25. Авансові платежі в бюджет	17000	11000
26. Будівля гуртожитку на балансі підприємства	-	-
27. Приміщення їдальні	405000	709000
28. Перукарня на балансі підприємства	170000	-

Тема 3. Бухгалтерський баланс

Завдання 3.1

Скласти баланс підприємства на 31.12.20__ р.

Залишки по рахунках ВАТ «Лучеськ» на 31.12.20__ р. такі: поточний рахунок – 9 500 грн.; виробничі запаси – 19 400 грн.; основні засоби – 113 820 грн.; прибуток – 3 900 грн.; статутний капітал – 135 000 грн.; розрахунки з оплати праці – 3 700 грн.; розрахунки з дебіторами – 130 грн.; розрахунки з підзвітними особами – 20 грн.; розрахунки з кредиторами – 270 грн.

Завдання 3.2

Скласти баланс підприємства на 31.12.20__ р.

Залишки по рахунках ВАТ «Авто» на 01.01.20__ р. такі: статутний капітал – 100 000 грн.; товари – 13 500 грн.; каса – 500 грн.; заборгованість постачальникам – 20 000 грн.; основні засоби – 101 000 грн.; прибуток – 25 000 грн.; готова продукція – 25 500 грн.; кредити банків – 30 000 грн.; незавершене виробництво – 24 500 грн.; матеріали – 10 000 грн.

Завдання 3.3

Скласти баланс підприємства на 31.12.20__ р.

Залишки по рахунках ВАТ «Мрія» на 31.03.20__ р. такі: грошові кошти – 100 000 грн.; основні засоби – 200 000 грн.; знос – 20 000 грн.; нерозподілений прибуток – 45 000 грн.; неоплачений капітал – 20 000 грн.; дебіторська заборгованість – 36 000 грн.; кредиторська заборгованість – 41 000 грн.; статутний капітал – 250 000 грн.

Завдання 3.4

Скласти баланс підприємства на 01.02.20__ р.

У бухгалтерському балансі підприємства станом на 01.01.20__ р. відображено такі статті (грн.): статутний капітал - 18 800; позика банку – 2 000; кредитори – 1 700; прилади – 3 500; транспортні засоби – 4 200; товари – 4 950; дебітори – 3 280; поточний рахунок в банку – 6 450; готівка в касі – 120. Протягом січня поточного року підприємство здійснило такі операції (грн.):

- зараховано на поточний рахунок кошти від дебіторів у погашення заборгованості – 3 000;
- придбано запасні частини – 600;
- погашено з поточного рахунка заборгованість перед кредиторами – 1000;
- отримано позику банку – 4 000.

Тема 4. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис

Завдання 4.1

Необхідно:

- Перевірити збалансованість господарських засобів і джерел їх утворення.
- На основі даних вихідного балансу відкрити бухгалтерські рахунки.
- Рознести господарські операції за відкритими рахунками бухгалтерського обліку.
- Розрахувати кінцеве сальдо за рахунками бухгалтерського обліку.
- Скласти кінцевий баланс.
- Скласти оборотну відомість по синтетичних рахунках.
- Скласти шахову оборотну відомість.

Вихідні дані:

1. Баланс заводу «Акваторія» на 01.01.20__ р.

Статті активу	Сума, грн.	Статті пасиву	Сума, грн.
1	2	3	4
Основні засоби (10)	4450000	Статутний капітал (40)	4175720
Матеріали (201)	731000	Прибуток (44)	2805000
Паливо (203)	99000	Інший вкладений капітал (422)	120000

Основне виробництво (23)	50000	Короткострокові позики банку (60)	1500
Готова продукція (26)	800000	Розрахунки з оплати праці (66)	62000
Каса (30)	170	Розрахунки з постачальниками і підрядчиками (63)	180000
Розрахунковий рахунок (31)	1210000	Розрахунки з бюджетом (64)	1500
Розрахунки з підзвітними особами (372)	2550		
Розрахунки з різними дебіторами (377)	3000		
Разом	7345720	Разом	7345720

2. Перелік проведених підприємством операцій наведено у таблиці.

Журнал реєстрації господарських операцій заводу «Акваторія» за 1-й квартал 20__ р.

№ з/п	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1	2	3
1.	Надійшли від постачальників товари	200000
2.	За рахунок прибутку сформували резервний капітал	500000
3.	Перераховано заборгованість по податках у бюджет	1200
4.	Видано з розрахункового рахунку заробітну плату	54000
5.	Погашено повністю короткострокову позику (див. початковий баланс)	?
6.	Одержано довгостроковий банківський кредит	150000
7.	Придбано через інших кредиторів основні засоби, але не введено їх в експлуатацію	600000
8.	Оприбутковано з виробництва готову продукцію	30000
9.	Нараховано заробітну плату адмінперсоналу	20000
10.	Нараховано ЄСВ на фонд заробітної плати адмінперсоналу	?
11.	Утримано ПДФО із заробітної плати адмінперсоналу	?
12.	Утримано військовий збір із заробітної плати адмінперсоналу	?

Завдання 4.2

Необхідно:

- Скласти бухгалтерські проводки.
- Відкрити синтетичний рахунок 23 «Виробництво» та аналітичні рахунки 231 «Виріб А-10» і 232 «Виріб Б-201» до нього.
- Рознести господарські операції за відкритими синтетичними та аналітичними рахунками бухгалтерського обліку.
- Розрахувати кінцеве сальдо за синтетичними і аналітичними рахунками бухгалтерського обліку.

Вихідні дані:

Журнал реєстрації господарських операцій заводу «ААААА» за 1-й квартал 20__ р.

№ з/п	Зміст операцій	Сума за варіантами, грн.			
		1	2	3	4
1.	Нараховано заробітну плату:				
	а) робітникам за виробництво:				
	- Виробу А-10	5100	5400	5800	5300
	- Виробу Б-201	4700	4300	4100	4500
	б) робітникам, що зайняті на роботах загальновиробничого характеру	1200	1300	1500	1600
	в) адміністративному персоналу	3000	3200	3100	3300
	г) працівникам відділу збуту	890	970	834	726
2.	Проведено нарахування єдиного соціального внеску на фонд заробітної плати відповідно до діючих тарифів (див. операц. 1)				
	а)	?	?	?	?
	б)	?	?	?	?
	в)	?	?	?	?
3.	Списуються загальновиробничі витрати на виробництво продукції	?	?	?	?
4.	Випущено з виробництва і оприбутковано на склад				

	готову продукцію за фактичною собівартістю:				
	- Виріб А-10	?	?	?	?
	- Виріб Б-201	?	?	?	?
5.	Нараховано заробітну плату:				
	а) робітникам за виробництво:				
	- Виробу А-10	5100	5400	5800	5300
	- Виробу Б-201	4700	4300	4100	4500

Завдання 4.3

Необхідно:

- Скласти бухгалтерські проводки.
- Відкрити синтетичний рахунок 372 «Розрахунки з підзвітними особами» та аналітичні рахунки до нього.
- Рознести господарські операції за відкритими синтетичним та аналітичними рахунками бухгалтерського обліку.
- Розрахувати кінцеве сальдо за синтетичним і аналітичними рахунками бухгалтерського обліку.

Вихідні дані:

Журнал реєстрації господарських операцій заводу «ЖЖЖ» за 1-й квартал 20__ р., грн.

Зміст операцій	1	2	3	4
1. Видано під звіт Марченко Ф.Ф. (директор) аванс на відрядження у місто Харків відповідно до наказу №00100 від 10.01.20__ р.	2200	2300	2000	2500
2. Видано під звіт Петренко А.А. (головний бухгалтер) аванс на відрядження у місто Київ відповідно до наказу №00101 від 10.01.20__ р.	1200	1300	1100	1500
3. Видано під звіт Демчуку О.О. (касир) на господарські потреби (придбання канцтоварів) відповідно до розпорядження директора підприємства 11.01.20__ р.	600	300	500	550
4. Демчук О.О. 11.01.20__ р. представив авансовий звіт №	510	320	400	470

1 про суму використаного авансу				
5. Петренко А.А. відвозив у вищестоящу організацію річну фінансову звітність. Вийхав з Луцька 10.01.20__ р., прибув до Луцька 12.01.20__ р. 14.01.20__ р. він представив авансовий звіт №2 про суму використаного авансу	400	300	450	500
6. Марченко Ф.Ф. перебував на науковому семінарі у місті Харків з 11.01.20__ р. по 18.01.20__ р. (8 днів). 21.01.20__ р. він представив авансовий звіт № 3 про суму використаного авансу	3200	3400	3600	2900

Тема 5. Облік основних господарських процесів

Завдання 5.1

Визначити первісну вартість придбаних матеріалів.

Господарські операції за січень 20__ року

№ з/п	Зміст операції	Сума, грн.
1.	Прийняті до оплати рахунки постачальників за матеріали, що поступили: – Матеріали «А» - 1600 од. по 100 грн./од. – Матеріали «Б» - 740 од. по 95 грн./од. – Матеріали «В» - 350 од. по 35 грн./од.	?
2.	Відображена в обліку сума ПДВ за придбані матеріали на основі податкової накладної (20 %), див операцію 1	?
3.	Нараховано автотранспортному підприємству за навантаження та перевезення матеріалів, у грн.	1700
4.	Перераховано з розрахункового рахунку: - заборгованість постачальникам (п. 1, 2) - автотранспортному підприємству (п. 3)	? ?

Завдання 5.2

Необхідно:

- Скласти бухгалтерські проводки.
- Визначити витрати на виробництво та фактичну собівартість одиниці продукції.

Вихідні дані:

1. Незавершене виробництво на початок місяця складає 400 грн.
2. Незавершене виробництво на кінець місяця складає 0 грн.

Журнал реєстрації господарських операцій ВАТ «Тетерів» за лютий поточного року

№ з/п	Первинний документ	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1	Розрахунково-платіжна відомість №23	Нарахована заробітна плата за виробництво приладів серії П-16	5000
2	Розрахунок бухгалтерії №16	Проведені відрахування на фонд заробітної плати у фонди соціального страхування згідно з чинним законодавством (див. опер. 1, – 22%)	?
3	Вимоги №115-128	Відпущені зі складу та використані на виробництво приладів серії П-16 матеріали	12200
4	Авансовий звіт №17	Витрачені кошти завгоспом Воробйовим В.В. на потреби виробництва	310
5	Вимоги №129-132	Відпущено зі складу та використано для виробничих потреб паливо	570
6	Рахунок №412 Газ-збуту	Прийнято до оплати платіжні документи постачальників за використаний для виробничих потреб газ	720
7	Накладна №27	Повернуті на склад з виробництва невикористані матеріали	80
8	Накладні №30-38	Передані на склад з виробництва та оприбутковані за плановою собівартістю (15 виробів)	25000
9	Розрахунок бухгалтерії	Розрахувати відхилення фактичної собівартості від планової, скласти проводку	?

Завдання 5.3

Необхідно:

- Визначити в журналі реєстрації господарських операцій кореспонденцію рахунків
- за наведеними операціями.
- Визначити: загальний фінансовий результат господарської діяльності підприємства.

Вихідні дані:

Журнал реєстрації господарських операцій АТ «СКФ» за жовтень поточного року

№ з/п	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1.	Нарахована заробітна плата працівникам основного виробництва у грн. за варіантами: - на виробництво продукції 01: - на виробництво продукції 02:	18000 7000
2.	Нараховано заробітну плату адмінперсоналу	6500
3.	Нараховано заробітну плату за навантаження і транспортування продукції (витрати на збут)	3900
4.	На суму нарахованої заробітної плати (пункти 1-3) зроблені нарахування відповідно до діючого законодавства (22 %) - на ФЗП робітників, що виготовляють продукцію 01 - на ФЗП робітників, що виготовляють продукцію 02 - на ФЗП працівників служби збуту	? ? ?
5.	Нарахована амортизація на основні засоби, що приймають участь в основному виробництві, у т.ч.: - у виробництві продукції 01 - у виробництві продукції 02	32100 20800 11300
6.	Нарахована амортизація на основні засоби адміністративного призначення	6400
7.	Списуються на адміністративні витрати суми витрат на відрядження згідно авансових звітів	3000
8.	Виставлено рахунок від ВАТ «Луцькенерго» за електроенергію, всього Використану енергію розподілено і списано на: - виробництво продукції 01 - виробництво продукції 02 - адміністративні потреби	17300 7400 3100 6800
9.	Випущена з виробництва і оприбуткована на склад готова продукція за планово-обліковими цінами за	

	січень 20__ року – всього: у т. ч. - продукція 01 - продукція 02	172900 112800 60100
10.	Списані калькуляційні різниці між планово-обліковими цінами і фактичною собівартістю випущеної за січень продукції (розрахунок фактичної собівартості випущеної продукції зробити самостійно)	?
11.	Відображено в обліку суму реалізованої продукції за планово-обліковими цінами всього: у т. ч. - продукції 01 - продукції 02	235000 160700 74300
12.	Списується різниця між фактичною собівартістю і планово-обліковими цінами реалізованої за січень 20__ року продукції всього: у т. ч. - продукції 01 - продукції 02 Суму відхилень розрахувати самостійно	? ? ?
13.	Відвантажено покупцям готову продукцію за реалізаційними цінами: у т. ч. - продукції 01 - продукції 02	324000 228000 96000
14.	Відображено в обліку суму податкових зобов'язань з ПДВ за реалізованою за квітень продукцією. Розрахунок зробити самостійно	?
15.	Списується в кінці місяця на фінансові результати чистий дохід від реалізації готової продукції (див. п. 13, 14)	?
16.	Списується в кінці місяця на фінансові результати адміністративні витрати	?
17.	Списується в кінці місяця на фінансові результати витрати на збут	?
18.	Нарахований податок на прибуток, базова ставка податку 20 %. Податок нараховується за умови наявності прибутку від господарської діяльності	?
19.	Списується нарахований податок на прибуток на фінансові результати	?
20.	Відображено в обліку чистий прибуток (збиток)	?

Завдання 5.4

Визначити невідомі показники та скласти бухгалтерські проводки.

Показник	Сума, грн.
Відвантажено покупцям готову продукцію	180000
Початковий запас готової продукції	24000
Початковий запас незавершеного виробництва	18000
Прямі матеріали	44000
Пряма зарплата	?
Виробничі накладні витрати	34000
Кінцевий запас незавершеного виробництва	36000
Собівартість виробленої продукції	114000
Кінцевий запас готової продукції	34000
Собівартість реалізованої продукції	?
Валовий прибуток	?
Операційні витрати	?
Прибуток (збитки)	18000

Завдання 5.5

Визначити невідомі показники та скласти бухгалтерські проводки.

Показник	Сума, грн.
Відвантажено покупцям готову продукцію	240000
Початковий запас готової продукції	22000
Початковий запас незавершеного виробництва	18000
Прямі матеріали	44000
Пряма зарплата	?
Виробничі накладні витрати	34000
Кінцевий запас незавершеного виробництва	34000
Собівартість виробленої продукції	114000
Кінцевий запас готової продукції	34000
Собівартість реалізованої продукції	?
Валовий прибуток	?
Операційні витрати	?
Прибуток (збитки)	18000

Завдання 5.6

Визначити невідомі показники та скласти бухгалтерські проводки.

Показник	Сума, грн.
Обсяг продажу	120000
Початковий запас готової продукції	14000
Початковий запас незавершеного виробництва	10000

Прямі матеріали	32000
Пряма зарплата	42000
Виробничі накладні витрати	38000
Кінцевий запас незавершеного виробництва	18000
Собівартість виробленої продукції	?
Кінцевий запас готової продукції	?
Собівартість реалізованої продукції	78000
Валовий прибуток	?
Операційні витрати	46000
Прибуток (збитки)	?

Тема 6. Документація як елемент методу бухгалтерського обліку

Завдання 6.1

Дайте відповіді на тестові завдання:

- Документ складений на підставі декількох первинних документів для отримання узагальнених даних – це:
  - бухгалтерський документ;
  - зведений документ;
  - первинний документ.
- Носіями первинної облікової інформації є:
  - працівники;
  - папір, магнітний диск;
  - телебачення, преса.
- Документи складаються:
  - на протязі 3-х днів;
  - в момент здійснення операції;
  - відразу після закінчення операції.
- Відповідальність за своєчасне та якісне складання документів, передачу їх у встановлені строки для ведення обліку, за достовірність даних наведених в документах, несуть:
  - головний бухгалтер та бухгалтер;
  - керівник підприємства;
  - постачальник та матеріально відповідальна особа;
  - особа, що заповнила та підписала документ.
- Коли неправильно складено запис або сума на рахунках більша, ніж вона мала місце у господарській операції попереднього періоду, використовується:
  - метод додаткових проводок;
  - коректурний метод;
  - метод «червоне сторно»;
  - метод додаткових записів

5) немає правильної відповіді.

Тема 7. Інвентаризація як елемент методу бухгалтерського обліку

Завдання 7.1

В результаті інвентаризації виявлено нестачу запасних частин на суму 3750 грн. Нестача була відшкодована за рахунок заробітної плати завідувача складом. Скласти кореспонденції, вказати документи.

Завдання 7.2

На складі підприємства в результаті річної інвентаризації виявили пересортицю – надлишок тарних ящиків для пляшки об'ємом 0,5 л в кількості 20 шт., вартістю 140 грн. і недостачу 20 ящиків для пляшки об'ємом 0,33, загальною вартістю 120 грн. Скласти кореспонденції, вказати документи.

Завдання 7.3

В результаті інвентаризації виявлено лишки будівельних матеріалів вартістю 2700 грн. Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку, вказати документи.

Первинні документи можна знайти за посиланням

<https://buhgalter911.com/uk/blanki/pervichnye/>

(розділ «Інвентаризація»)

Тема 8. Облікові регістри та форми бухгалтерського обліку

Завдання 8.1

Скласти бухгалтерські проводки, вказати первинні документи. Розрахувати кінцеве сальдо грошових коштів на поточному рахунку в банку.

Сальдо на початок звітного періоду: на поточному рахунку в банку – 15000 грн.

На основі господарських операцій заповнити Журнал 1 (по кредиту рахунку 31) і відомість дебетових оборотів по рахунку 31 (відомість 1.2).

Журнал 1 (по кредиту рахунку 31) і відомість дебетових оборотів по рахунку 31 (відомість 1.2) можна знайти за посиланням:

<https://buhgalter911.com/uk/blanki/pervichnye/registri-obliku/>

Журнал реєстрації господарських операцій заводу «Промінь» за місяць

з/п	Дата	Первинний документ	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1.	03.03	Вказати	Перераховано з поточного рахунку постачальникам в погашення заборгованості	3700
2.	04.03	Вказати	Отримано готівку в касу з поточного рахунку для виплати заробітної плати	8100
3.	04.03	Вказати	Видана з каси заробітна плата працівникам підприємства	7500
4.	05.03	Вказати	Депоновано зарплату в банк (депонована заробітна плата – це заробітна плата, яка вчасно не виплачена; $8100 - 7500 = 600$ грн.)	?
5.	06.03	Вказати	На поточний рахунок зараховано довгострокову позику банку.	30000

Тема 9. Фінансова звітність підприємства

Завдання 9.1

Необхідно:

- Скласти бухгалтерські проводки.
- Підрахувати обороти по рахунках за звітний період та визначити залишки на кінець звітного періоду.
- Скласти оборотну відомість за синтетичними рахунками.
- Визначити фінансовий результат господарської діяльності підприємства.
- На основі залишків та оборотів за рахунками скласти баланс (ф.№1) за станом на 31.12.20X2 р.

Вихідні дані

1. Баланс ЗАТ «Троянда» на 31.12.20X0 р.

Статті активу	Сума, тис. грн.	Статті пасиву	Сума, тис. грн.
Основні засоби	300	Статутний капітал	400
Нематеріальні активи	52	Резервний капітал	250
Матеріали	150	Нерозподілений прибуток	52
Розрахунковий рахунок	275	Короткострокові позики банку	150

Основне виробництво	30	Розрахунки з бюджетом	15
Готова продукція	70	Розрахунки з учасниками	45
Розрахунки з покупцями і замовниками	40	Розрахунки з підзвітними особами	5
Разом	917	Разом	917

2. Журнал реєстрації господарських операцій ЗАТ «Троянда» за звітний рік

№ з/п	Первинний документ	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1.	Виписка банку	Перераховано передоплату за періодичні видання на друге півріччя 20X2 року	3200
2.	Довідка бухгалтерії	Віднесено до витрат майбутніх періодів передоплату за періодичні видання виробничого характеру та з питань законодавства (на підставі документа про передоплату)	3000
3.	Розрахунок бухгалтерії	Визнано витратами поточного періоду вартість передоплати на видання загальнополітичного характеру	200
4.	Довідка бухгалтерії	Зараховано суми взаємної заборгованості	3200
5.	Розрахунок бухгалтерії	Списано вартість періодичних видань загальновиробничого характеру по закінченні звітного року	1800
6.	Розрахунок бухгалтерії	Списано вартість періодичних видань загальногосподарського характеру по закінченні звітного року	1200
7.	Накладна, довідка бухгалтерії	Списано вартість сировини, використану на виробництво продукції підприємства	13900
8.	Розрахунок бухгалтерії	Відображено суму амортизації вартості основних засобів, які використовують в основній виробничій діяльності	1560
9.	Розрахунок бухгалтерії	Відображено суму амортизації вартості основних засобів, що їх використовують для управління виробництвом та обслуговування виробничого процесу	800
10.	Розрахунок бухгалтерії	Відображено суму амортизації вартості основних засобів, що їх використовують в адміністративних	990

		цілях	
11.	Розрахунково-платіжна відомість	Нарахована заробітна плата робітникам основного виробництва	5501
12.	Розрахунково-платіжна відомість	Нарахована заробітна плата адмінперсоналу	2200
13.	Розрахунково-платіжна відомість	Утримано із зарплати податки та збори згідно із чинним законодавством. Прибутковий податок розраховувати укрупнено, із загальної суми (оп. 11, 12)	?
14.	Розрахунок бухгалтерії	Здійснено нарахування на фонд заробітної плати працівників основного виробництва відповідно до чинного законодавства (оп. 11, 12)	?
15.	Виписка банку	Надійшов на розрахунковий рахунок довгостроковий банківський кредит	18790
16.	Прибутковий касовий ордер №23	Надійшла з розрахункового рахунку в касу підприємства готівка для видачі заробітної плати. Суму розрахувати самостійно, враховуючи зміст господарських операцій № 11-13	?
17.	Видатковий касовий ордер №62, розрахунково-платіжна відомість	Видано з каси заробітну плату працівникам підприємства	4000
18.	Видатковий касовий ордер	Відображено в обліку депоновану заробітну плату (розрахувати самостійно) Здано депоновану заробітну плату в банк	? ?
19.	Повідомлення про брак, розрахунок бухгалтерії	Відображено собівартість бракованих виробів що підлягають виправленню	3870
20.	Розрахунково-платіжна відомість	Нараховано заробітну плату працівникам, які виконують роботи з усунення браку	770
21.	Розрахунково-платіжна відомість	Утримано із зарплати податки та збори (оп. 20)	?

22.	Розрахунок бухгалтерії	Нараховано на фонд заробітної плати відрахування на соціальне забезпечення (оп. 20)	?
23.	Накладна на відпуск матеріалів	Списано виробничі запаси, використані для усунення браку: - матеріали - МШП	300 220
24.	Рахунок-фактура	Списано послуги сторонніх організацій, одержані підприємством у зв'язку з виправленням браку	320
25.	Розрахунок бухгалтерії	Списано на собівартість продукції витрати, пов'язані з виправленням браку (оп. 19-24)	?
26.	Накладна №203	Надійшла на склад готова продукція по фактичній собівартості (розрахувати за даними попередніх операцій)	?
27.	Товарно-транспортна накладна №2003	Відвантажено покупцям готову продукцію	56088
28.	Податкова накладна №12/03	Відображено в обліку податкові зобов'язання з ПДВ (оп. 27)	?
29.	Розрахунок бухгалтерії	Відображено в обліку собівартість реалізованої продукції (оп. 26)	?
30.	Розрахунок бухгалтерії	Розрахувати самостійно фінансовий результат господарської діяльності та скласти всі необхідні бухгалтерські записи	?

Оборотна відомість за синтетичними рахунками формується у таблиці:

Рахунок	Сальдо початкове				Сальдо кінцеве	
	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
10						
11						
12						
13						
15						
...						
...						
Разом	А	А	Б	Б	В	В

Типову форму Балансу можна знайти за посиланням:

Завдання 9.2

Необхідно:

- Скласти бухгалтерські проводки.
- Підрахувати обороти по рахунках за звітний період та визначити залишки на кінець звітного періоду.
- Скласти оборотну відомість за синтетичними рахунками.
- Визначити фінансовий результат господарської діяльності підприємства.
- На основі залишків та оборотів за рахунками скласти баланс (ф.№1) за станом на 31.12.20X2 р.

Вихідні дані

1. Баланс ЗАТ «Олімпія» на 31.12.20X1 р.

Статті активу	Сума, тис. грн.	Статті пасиву	Сума, тис. грн.
Основні засоби	353	Статутний капітал	400
Нематеріальні активи	64	Додатковий капітал: дооцінка активів	53
Знос: - основних засобів - нематеріальних активів	(12) (8)	Резервний капітал	250
Матеріали	150	Нерозподілений прибуток	52
Розрахунковий рахунок	275	Короткострокові позики банку	150
Основне виробництво	38	Розрахунки з бюджетом	15
Готова продукція	70	Розрахунки з учасниками	45
Розрахунки з покупцями і замовниками	40	Розрахунки з підзвітними особами	5
Разом	970	Разом	970

2. Журнал реєстрації господарських операцій ЗАТ «Олімпія» за звітний рік

№ з/п	Первинний документ	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1.	Акт передачі основних	Відображено договірну вартість об'єкта основних засобів, що реалізований	12000

	засобів, товарно- транспортна накладна	сторонній організації	
2.	Податкова накладна	Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ (оп. 1)	?
3.	Розрахунок бухгалтерії	Списано суму зносу основного засобу	1000
4.	Розрахунок бухгалтерії	Списано залишкову вартість основного засобу	8000
5.	Розрахунок бухгалтерії	Визначено фінансовий результат від реалізації основного засобу (розрахунки зробити самостійно)	?
6.	Розрахунок бухгалтерії, первинні документи про понесені витрати	Відображено витрати на виготовлення нематеріальних активів господарським способом: - знос необоротних активів - матеріали - заробітна плата - нарахування на заробітну плату - послуги постачальників	100 330 250 ? 370
	Акт на введення в експлуатацію	Введено в експлуатацію виготовлений нематеріальний актив (оп. 6)	?
7.	Вимога на відпуск матеріалів, довідка бухгалтерії	Списано вартість сировини, використану на виробництво продукції підприємства	17770
8.	Розрахунок бухгалтерії	Відображено суму амортизації вартості основних засобів, які використовують в основній виробничій діяльності	1599
9.	Розрахунок бухгалтерії	Відображено суму амортизації вартості основних засобів, що їх використовують для управління виробництвом та обслуговування виробничого процесу. Із вказаної суми 90 % підлягають розподілу і прямо включаються у собівартість продукції, решта витрат включаються у собівартість продукції звітного періоду	900
10.	Розрахунок	Відображено суму амортизації вартості	

	бухгалтерії	основних засобів, що їх використовують: - в адміністративних цілях - при збуті продукції	700 560
11.	Розрахунково-платіжна відомість	Нарахована заробітна плата робітникам основного виробництва	4700
12.	Розрахунково-платіжна відомість	Нарахована заробітна плата адмінперсоналу	2200
13.	Розрахунково-платіжна відомість	Утримано із зарплати податки та збори згідно із чинним законодавством. Прибутковий податок розраховувати укрупнено, із загальної суми (оп. 11, 12)	?
14.	Розрахунок бухгалтерії	Здійснено нарахування на фонд заробітної плати працівників основного виробництва відповідно до чинного законодавства (оп. 11, 12)	?
15.	Виписка банку	Надійшов на розрахунковий рахунок довгостроковий банківський кредит	50000
16.	Прибутковий касовий ордер №23	Надійшла з розрахункового рахунку в касу підприємства готівка для видачі заробітної плати. Суму розрахувати самостійно, враховуючи зміст господарських операцій № 11–13	?
17.	Платіжна відомість, видатковий касовий ордер №62	Видано з каси заробітну плату працівникам підприємства	4000
18.	Видатковий касовий ордер	Відображено в обліку депоновану заробітну плату (розрахувати самостійно) Здано депоновану заробітну плату в банк	? ?
19.	Повідомлення про брак, розрахунок бухгалтерії	Відображено собівартість бракованих виробів що підлягають виправленню	1700
20.	Розрахунок бухгалтерії	Списано на собівартість продукції (на виробництво) витрати на брак (оп. 19)	?
21.	Накладна №203	Надійшла на склад готова продукція по фактичній собівартості (розрахувати за	?

		даними попередніх операцій)	
22.	Товарно-транспортна накладна №2003	Відвантажено покупцям готову продукцію	24000
23.	Податкова накладна №12/03	Відображено в обліку податкові зобов'язання з ПДВ (оп. 22)	?
24.	Розрахунок бухгалтерії	Відображено в обліку собівартість реалізованої продукції (оп. 21)	?
25.	Розрахунок бухгалтерії	Розрахувати самостійно фінансовий результат господарської діяльності та скласти всі необхідні бухгалтерські записи	?

Оборотна відомість за синтетичними рахунками формується у таблиці:

Рахунок	Сальдо початкове				Сальдо кінцеве	
	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
10						
11						
12						
13						
15						
...						
...						
Разом	А	А	Б	Б	В	В

Типову форму Балансу можна знайти за посиланням:

<https://buhgalter911.com/uk/blanki/finansovaya-otchetnost/formi-finansovoi-zvitnosti-zgidno-npsbo-1/formy-finansovoyi-zvitnosti-dodatok-1/>

Рекомендовані джерела інформації

1. Краєвський В.М., Колісник О.П., Гуріна Н.В. та ін. Бухгалтерський облік: навчальний посібник. Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. 388 с.
2. Основи обліку і оподаткування: підручник (е-видання). Тернопіль: ЗУНУ, 2023. 565 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/48317>.
3. Писаренко Т.М., Кулинич М.Б. Зміна сутності, призначення та змісту бухгалтерського балансу в історичній ретроспективі. Економічний форум. 2021. № 4. С. 139-144. URL: http://e-forum.lntu.edu.ua/index.php/ekonomichnyu_forum/article/view/261.
4. Плиса В.Й., Плиса З.П. Бухгалтерський: підручник. 2-ге вид., випр. і доп. – Львів: Видавництво ННБК «АТБ», 2020. 440 с.
5. Плиса В.Й., Плиса З.П. Теорія бухгалтерського обліку: підручник. Львів: Видавництво ННБК «АТБ», 2023. 302 с. URL: https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/TBO_2023_short_text.pdf.
6. Скоробогатова, Н.Є. Бухгалтерський облік: практикум: навчальний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Електронні текстові дані. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2023. 114 с.
7. Ткаченко Н.М. Теорія бухгалтерського обліку : підручник. Київ: Алерта, 2020. 192 с.
8. Яковенко С.Л. Бухгалтерський облік. Навчальний посібник. ЛФ ХАДФК, 2023. 362 с. URL: <https://online.fliphtml5.com/rztbz/lslr/#p=3>.
9. Усатенко О.В. Бухгалтерський облік та звітність організацій: навч. посіб. Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». Дніпро: НТУ «ДП», 2022. 74 с. URL: <https://ir.nmu.org.ua/bitstream/handle/123456789/162792/%25...%92..pdf?sequence=1>.
10. Zhuk Valerii. Golden era in the development of accounting theory. 2023. URL: DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-53-22>.

Інформаційні ресурси в мережі інтернет

1. Сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>.
2. Сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk>.
3. Бухгалтер 911. URL: <https://buhgalter911.com/>.
4. Дебет-Кредит: Український бухгалтерський портал. URL: <https://dtkk.com.ua/>.

Т33

Теорія бухгалтерського обліку : методичні вказівки до виконання самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Облік і оподаткування» галузі знань D Бізнес, адміністрування та право спеціальності D1 Облік і оподаткування денної та заочної форм навчання / уклад. Т.М. Писаренко. Луцьк: ЛНТУ, 2026. 28 с.

Методичне видання складене відповідно до діючої програми «Теорія бухгалтерського обліку» з метою систематизації, закріплення та розширення теоретичних знань, одержаних під час навчання, розвитку та набуття практичних навичок, самостійної роботи за обраною спеціальністю.

Комп'ютерний набір: Т.М. Писаренко
Редактор: Т.М. Писаренко

Підп. до друку _____ 2026 р.
Формат 60x84/16. Папір офс. Гарнітура Таймс.
Ум. друк. арк. ____ Тираж ____ прим.

Відділ іміджу та промоції ЛНТУ
43018 м. Луцьк, вул. Львівська, 75
Друк – ВІП ЛНТУ

